

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-B7.5-M	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Medycyna sądowa Forensic medicine
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	lek. med. Karol Romaszko, specjalista med. sądowej
1.6. Kontakt	karol.romaszko@ujk.edu.pl https://patomorfologia.ujk.edu.pl tel. (41) 349 69 66

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne*	Anatomia, fizjologia, patomorfologia, prawo medyczne

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	WYKŁAD : 20 , ĆWICZENIA – 15 (w tym 3 h e-learning), Ćwp 5	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zakład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	WYKŁAD – E, ĆWICZENIA - Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. V.D. Di Maio: „Medycyna Sądowa”, Wyd. Med. 2020
	uzupełniająca	1. Grzegorz Teresiński: „Medycyna Sądowa” t1 i t2, PZWL, Warszawa 2019 (t1), 2020 (t2), wyd. 1 2. John Weber John Weber : Sekcja zwłok. Podręcznik Shearera PZWL Wydawnictwo Warszawa 2015, wyd.1

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu tanatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje i przyczyny śmierci, patomechanizm śmierci, samoistne przeobrażenia utrwalające zwłoki, gnicie zwłok, zeszkielectwo).</p> <p>C2. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu traumatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje obrażeń, mechanizmy ich powstawania, rodzaje narzędzi, rekonstrukcje wypadków drogowych i innych zdarzeń losowych ze skutkiem śmiertelnym lub z obrażeniami ciała).</p> <p>C3. Zapoznanie studentów z techniką sekcijną i sądowo-lekarskimi sekcjami zwłok.</p> <p>C4. Zapoznanie studentów z rodzajami badań sądowo-lekarskich osób żywych oraz zasadami sporządzania dokumentacji z tych badań.</p> <p>C5. Przedstawienie studentom podstawowych pojęć i problematyki z zakresu toksykologii sądowo-lekarskiej ze szczególnym uwzględnieniem środków odurzających i używek oraz problematyki z zakresu genetyki sądowej.</p> <p>C6. Orzecznictwo sądowo-lekarskie w procesie karnym i cywilnym.</p>
<p>4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> Medycyna sądowa jako nauka interdyscyplinarna. Tanatologia sądowo-lekarska. Sądowo-lekarska sekcja zwłok ludzkich. Traumatologia sądowo-lekarska. Obrażenie ciała a uraz. Rodzaje ran i innych obrażeń ciała. Śmierć gwałtowna vs nagła. Rodzaje śmierci gwałtownej: uduszenie gwałtowne, działanie prądu, wysokiej, niskiej temperatury, energii promienistej. Zabójstwo, samobójstwo, „nieszczęśliwy” wypadek. Zwłoki nieznanne. Identyfikacja szczątków ludzkich. Rozkawałkowanie zwłok. Dzieciobójstwo. Zespół dziecka maltretowanego, przemoc w rodzinie. Orzecznictwo sądowo-lekarskie w sprawach karnych i cywilnych. Zdolność do odbywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania. <p>Ćwiczenia:</p>

1. Sądowo-lekarskie sekcje zwłok. Zgon – uregulowania prawne w Polsce. Wypadki drogowe. Postrzały i wybuchy. Kazyistyka przypadków.
2. Oględziny zwłok w miejscu ich znalezienia. Rodzaje śladów biologicznych. Zabezpieczanie śladów. Identyfikacja rodzaju śladów – możliwości laboratoryjne. Identyfikacja grupowa i indywidualna śladów. Kazyistyka przypadków.
3. Podstawy toksykologii sądowo-lekarskiej. Alkohol etylowy. Trucizny i inne substancje odurzające. Uregulowania prawne dotyczące etanolu i środków odurzających. Kazyistyka przypadków.
4. Przesłpstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Zachowania seksualne a odpowiedzialność karna. Przerwanie ciąży. Kazyistyka przypadków.

Ćwiczenia praktyczne:

1. Przesłpstwa przeciwko życiu i zdrowiu. Kwalifikacja karna skutków obrażeń ciała (art.156,157,217kk). Kazyistyka przypadków. Błąd medyczny. Opiniodawstwo sądowo-lekarskie w sprawach cywilnych. Ustalenie uszczerbków na zdrowiu. Elementy lekarskie w ustalaniu zakresu odszkodowania. Kazyistyka przypadków.
2. Sądowo-lekarska sekcja zwłok – pokaz sekcyjny (w miarę możliwości – w zależności od zlecenia sekcji zwłok przez Prokuraturę).

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:		
W01	pojęcie śmierci gwałtownej i nagłego zgonu, a także różnicę między pojęciami urazu a obrażenia;	G.W12.
W02	podstawy prawne i zasady postępowania lekarza podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia oraz sądowo-lekarskiego badania zwłok;	G.W13.
W03	zasady diagnostyki sądowo-lekarskiej i opiniowania w przypadkach dotyczących dzieciobójstwa i rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego;	G.W14.
W04	zasady sporządzania opinii w charakterze biegłego w sprawach karnych;	G.W15
W05	zasady opiniowania sądowo-lekarskiego dotyczące: zdolności do udziału w czynnościach procesowych, skutku biologicznego oraz uszczerbku na zdrowiu;	G.W16.
W06	pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach;	G.W17.
W07	zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych.	G.W18.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
U01	wyjaśniać osobom korzystającym ze świadczeń medycznych ich podstawowe uprawnienia oraz podstawy prawne udzielania tych świadczeń;	G.U5.
U02	sporządzać zaświadczenia lekarskie na potrzeby pacjentów, ich rodzin i innych podmiotów;	G.U6.
U03	rozpoznawać podczas badania dziecka zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy wobec dziecka;	G.U7.
U04	pobierać krew do badań toksykologicznych i zabezpieczać materiał do badań hemogenetycznych.	G.U9.

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH , absolwent jest gotów do:		
K01	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	H.S1
K02	kierowania się dobrem pacjenta;	H.S2
K03	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	H.S3
K04	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	H.S4
K05	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	H.S5
K06	propagowania zachowań prozdrowotnych;	H.S6
K07	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	H.S7
K08	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	H.S8
K09	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	H.S9
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	H.S10
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	H.S11

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się																							
Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																						
	Egzamin pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)* Obserwacja				
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć				
	W	C	..	W	C	..	W	C	..	W	C	..	W	C	..	W	C	..	W	C	..	W	C
W01	+																						
W02	+																						
W03	+																						
W04	+																						
W05	+																						
W06	+																						
W07	+																						
U01	+																						
U02	+																						
U03	+																						
U04	+																						
K01-K11																					+		

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	61-68% z testu jednokrotnego wyboru (60 pytań; 5 wariantów odpowiedzi na każde pytanie)
	3,5	69-76% jw.
	4	77-84% jw.
	4,5	85-92% jw.
	5	93-100% jw.
ćwiczenia (C)*	3	61-68% Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.
	3,5	69-76% Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.
	4	77-84% Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.
	4,5	85-92% Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.
	5	93-100% Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

Progi punktowe obowiązujące od roku akademickiego 2018/2019

Kryteria oceny pisemnej odpowiedzi

1. Zgodność treści z tematem pracy/ zadaniem/
2. Udzielenie odpowiedzi wyczerpującej temat /zadanie/
3. Umiejętność integracji wiedzy z dziedzin / przedmiotów/pokrewnych
4. Samodzielność lub/i kreatywność w prezentacji problematyki
5. Prezentacja aktualnej wiedzy związanej z przedmiotem /dziedziną/, trafny dobór literatury

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	40	40
<i>Udział w wykładach*</i>	20	20
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	17	17
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>		
<i>Inne (jakie?)* ćwiczenia e-learning</i>	3	3
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	10	10
<i>Przygotowanie do wykładu*</i>	5	5
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>	5	5
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>		
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>		
<i>Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)*</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2

Przyjmuję do realizacji

*Lek. med Karol Romaszko
Zaakceptował prof UJK Piotr Lewitowicz 15.09.2020*